

- Medya Metinler
- Anlatım İlkeleri
- Yazılış Amacı
- Üslup Özellikleri

Adı-Soyadı:

Sınıfı/No:

Tarih:

ETKİNLİK 1: MEDYA METİNLERİ

Aşağıdaki medya metinlerinin yazılış amacını (ikna etme, olay yorumlama, kültür aktarma, bilgilendirme, eğlendirme) yazınız.

1. Kutup ışıkları veya diğer adıyla Aurora Borealis, doğanın sunduğu en büyüleyici görsel şölenlerden biridir. Güneşten gelen yüklü parçacıkların Dünya'nın atmosferindeki gazlarla çarpışması sonucu oluşur. Bu çarpışma, gökyüzünde yeşil, mor, pembe ve kırmızı gibi farklı renklerde dans eden ışıkların ortaya çıkmasını sağlar. Genellikle kutup bölgelerine yakın yerlerde gözlemlenen bu doğa olayı, her yıl binlerce turisti ve fotoğrafçıyı kendine çekmektedir.

Yazılış Amacı:

2. Plastik kullanımını azaltmak, gezegenimizin geleceği için bir tercih değil, zorunluluktur. Market alışverişlerinde bez çanta kullanarak, plastik pipetleri reddederek ve su matarası taşıyarak doğaya büyük bir iyilik yapabilirsiniz. Unutmayın, doğada yok olması yüzyıllar süren bir plastik parçasını kullanmak sadece birkaç dakikanızı alır, ancak verdiği zarar nesiller boyu sürer. Gelin, bugün bir adım atın ve temiz bir dünya için değişimi kendinizden başlatın.

Yazılış Amacı:

3. Ebru sanatı, suyun üzerinde renklerin dansıyla oluşan ve Türk kültürünün inceliğini yansıtan kadim bir sanattır. Kitreyle yoğunlaştırılmış suyun üzerine özel fırçalarla damlatılan boyalar, sanatçının ruh halini yansıtan desenlere dönüşür. Yüzyıllardır usta-çırak ilişkisiyle nesilden nesile aktarılan bu sanat, sabrın ve zarafetin en güzel örneklerinden biridir. Ebru teknesinin başında geçen zaman, insanı dünya dertlerinden uzaklaştırıp huzura kavuşturur.

Yazılış Amacı:

4. Dün akşam izlediğimiz tiyatro oyunu, dekor tasarımıyla göz doldursa da senaryodaki kopukluklar nedeniyle izleyiciyi tam anlamıyla içine çekemedi. Oyuncuların performansı takdire şayandı ancak diyalogların yapaylığı, duygusal sahnelerin etkisini azalttı. Bana kalırsa, yönetmen görselliğe verdiği önemi hikayenin derinliğine de verseydi, ortaya çok daha etkileyici ve unutulmaz bir eser çıkabilirdi.

Yazılış Amacı:

5. Nasreddin Hoca bir gece kuyudan su çekmeye gitmiş. Kuyuya eğilip bakınca Ay'ın yansımasını görmüş. 'Eyvah, Ay kuyuya düşmüş!' diye üzülmüş. Hemen kancayı salıp Ay'ı kurtarmak istemiş. Kanca bir taşa takılınca Hoca, Ay'ı tuttum sanıp asılmış ipe. İp kopunca sırtüstü yere düşmüş. Gökyüzünde parlayan Ay'ı görünce de 'Çok şükür, düştüm ama Ay'ı da düze çıkardım!' demiş.

Yazılış Amacı:

Kitap okumayı sadece bir boş zaman aktivitesi olarak görmekten vazgeçmelisiniz. Bir kitabın kapağını açtığınızda aslında yeni bir dünyanın kapılarını aralamış olursunuz. Zihninizin sınırlarını zorlamak, kelime hazinenizi zenginleştirmek ve olaylara farklı açılardan bakabilmek için her gün en az yirmi sayfa okumayı alışkanlık haline getirin. Unutmayın, okumayan bir zihin paslanmaya mahkûmdur; gelin, bugün kendinize bir iyilik yapın ve elinize bir kitap alın.

Yazılış Amacı:

ETKİNLİK 2: ANLATIM İLKELERİ

Aşağıdaki metinlerin hangi anlatım ilkesiyle (özgünlük, duruluk, akıcılık, yalınlık, içtenlik, tutarlılık, kalıcılık, evrensellik, özlülük) ilgili olduğunu yazınız.

1. Yazarın son romanı, bugüne kadar okuduğum hiçbir kitaba benzemiyor; kurgusu, karakterleri ve olay örgüsüyle tamamen kendine has bir dünya yaratmış. Taklitçilikten uzak, başka eserlerin gölgesinde kalmayan bu anlatım tarzı, edebiyatımızda yeni bir soluk olarak değerlendirilebilir.

İlke:

2. Bu metinde tek bir gereksiz kelimeye, aynı anlama gelen sözcüklerin bir arada kullanımına rastlayamazsınız. Yazar, meramını en az sözcükle, en net biçimde ifade etmeyi başarmış; fazlalıkları atarak sözü yormadan doğrudan hedefe ulaştırmış.

İlke:

3. Kitabı elime aldığım andan itibaren zamanın nasıl geçtiğini anlamadım; dili o kadar pürüzsüz ve sürükleyiciydi ki sayfalar su gibi akıp gitti. Okurken hiçbir engelle takılmıyor, cümlenin sonunu getirmek için çaba harcamıyorsunuz; adeta yazarla birlikte nefes almadan ilerliyorsunuz.

İlke:

5. Yazarın ne anlatmak istediği o kadar net ki, metni okuyan herkes aynı sonucu çıkarıyor; farklı yorumlara veya yanlış anlaşılmalara yer bırakılmamış. Cümleler, okuyucunun zihninde soru işareti bırakmayacak şekilde, herkesin kolayca kavrayabileceği bir netlikte kurulmuş.

İlke:

6. Yazar, okuyucuyla arasına mesafe koymadan, sanki kırk yıllık bir dostuyla dertleşiyormuş gibi samimi ve sıcak bir üslup kullanmış. Satırları okurken yazarın yapmacıksız tavrını hissediyor, onun duygularına ortak oluyor ve kendinizi o sohbetin bir parçası gibi görüyorsunuz.

İlke:

7. Yazar, kitabın giriş bölümünde savunduğu tezleri sonuç bölümünde de aynı kararlılıkla destekliyor; düşünceleri arasında hiçbir çelişki bulunmuyor. Eser boyunca sergilediği fikirsel bütünlük, okuyucunun yazara olan güvenini artırıyor ve anlatılanların inandırıcılığını güçlendiriyor.

İlke: